

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΤΤΙΚΗΣ»**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

**Ημερομηνία: 12/03/2026
Αριθ. Πρωτ. : 655**

Διεύθυνση: Λ.Συγγρού 98-100
Τ.Κ.: 117 41
Πληροφορίες: Γρ.Προϊσταμένου
Τηλέφωνο: 2131501515
FAX: 2131501501
e-mail: attiki2@mou.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Έγκριση αρχείου Απαντήσεων σε πρόσθετες συχνές ερωτήσεις για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης για τη Δράση με τίτλο «Ενίσχυση/επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων (Κ.Α.Λ.Ο.)» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 _ Κωδικός Πρόσκλησης απτ112

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Το Ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Την υπ' αρ. 447/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εκούσιας Δικαιοδοσίας), όπως αυτή διορθώθηκε με την αρ. 538/2023 όμοια, με την οποία επικυρώθηκε το αποτέλεσμα των εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 για την Περιφέρεια Αττικής και ανακηρύχθηκε ο επιτυχών και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, ο Περιφερειάρχης και οι τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού για την περιφερειακή περίοδο από 01-01-2024 έως 31-12-2028.
4. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
 7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
 8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
 9. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
 10. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
 11. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2022) 6262final/29.08.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Αττική 2021-2027», όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση με αριθμό C (2026) 1058 final /16.02.2026.
 12. Το Ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
 13. Το Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
 14. Το Π.Δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
 15. Το Π.Δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
 16. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
 17. Το Π.Δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
 18. Το Π.Δ. 63/04-08-2020 (ΦΕΚ 156/Α/05.08.2020) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 3.
 19. Το Ν.4622/07-08-2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
 20. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 73930/21.07.2022 (ΦΕΚ 3922/Β/25.07.2022) για την «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Αττική 2021-2027» σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν.4914/2022 (Α'61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32670/ΕΥΘΥ327/23.03.2015 (Β'715) υπουργικής απόφασης.»
 21. Τη με Α.Π. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))], όπως ισχύει.
 22. Τη με Α.Π. 114947/29-11-2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
 23. Τη με Α.Π. 5483/20-01-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).
 24. Το Ν. 4557/2018 (Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.
 25. Τη με Α.Π. 86884/12-09-2022 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ με θέμα: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027».
 26. Τη με Α.Π. 1396/04.06.2024 – ΑΔΑ: 9Ο0Χ7Λ7-Θ5Ψ Απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 4.1.5.1 – Ενίσχυση/επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων (ΚΑΛΟ), όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 310/7.2.2025 (ΑΔΑ:ΨΧΔΚ7Λ7-ΡΒ1), τη με Α.Π.

- 1349/29.05.2025(ΑΔΑ:Ρ79Σ7Λ7-1ΦΔ) και τη με Α.Π. 2604/02.10.2025 (ΑΔΑ: Ρ7527Λ7-2ΚΘ) Απόφαση Περιφερειάρχη.
- 27.Τη με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
- 28.Τη με Α.Π. 618/11.03.2024 – ΑΔΑ: ΨΖΗ7Λ7-ΡΜΥ Απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής με θέμα «Ορισμός του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Περιφερειακού Προγράμματος Αττικής 2021-2027 για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
- 29.Το Ν.4430/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 205/31-10-2016), όπως ισχύει.
- 30.Την αριθμ. 61621/Δ5.2643 Απόφαση «Τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του ν. 4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/31.10.2016) «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 56/Β/18.01.2017) της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως ισχύει.
- 31.Τη με Α.Π. 1617/27.06.2024 – ΑΔΑ: ΨΧ307Λ7-5ΨΞ Απόφαση Έγκρισης μέσω της 3ης Επιτροπής Παρακολούθησης, της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων επιλογής πράξεων του Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2021- 2027, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης, όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π 1530/12.06.2025 (ΑΔΑ:6ΝΘ7Λ7-ΖΨ6) Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων της 19ης Γραπτής Διαδικασίας και την με Α.Π. 2740/10.10.2025 (ΑΔΑ: ΨΞΙ7Λ7-ΑΗΩ) Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων της 21ης Γραπτής Διαδικασίας.
- 32.Το με Α.Π. 135802/ΕΥΚΕ-ΧΕ1029/30.07.2025 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: Διατύπωση γνώμης επί της της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την «Ενίσχυση/επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων (Κ.Α.Ο.)», στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027» (Α.Π. ΕΥΔ 2106/31.07.2025).
- 33.Τη με Α.Π. 2607/02.10.2025 (ΑΔΑ: 9ΟΛΜ7Λ7-ΦΙΑ) Απόφαση Περιφερειάρχη για την έκδοση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής Ενίσχυσης για τη δράση 4.1.5.1 «Ενίσχυση/επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων (Κ.Α.Ο.)» στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2021- 2027 (κωδ. Πρόσκλησης αττ112)
- 34.Τη με Α.Π. 19/12.01.2026 (ΑΔΑ: Ψ7ΠΩ7Λ7-8ΦΝ) Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής Ενίσχυσης για τη δράση 4.1.5.1 «Ενίσχυση/επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων (Κ.Α.Ο.)» στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2021- 2027 (κωδ. Πρόσκλησης αττ112)
35. Τη με Α.Π. 3583/19.12.2025 (ΑΔΑ:6ΓΖΒ7Λ7-ΜΝΟ) Απόφαση Έγκρισης αρχείου Απαντήσεων σε πρόσθετες συχνές ερωτήσεις για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης για τη Δράση με τίτλο «Ενίσχυση/επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων (Κ.Α.Ο.)» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027
- 36.Την υποβολή επιπλέον συχνών ερωτήσεων και αιτημάτων διευκρινίσεων από φορείς μετά τη δημοσίευση της πρόσκλησης και της στο ανωτέρω σημείο [35] Απόφασης

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την έγκριση της δημοσίευσης των απαντήσεων σε πρόσθετες συχνές ερωτήσεις σχετικά με την πρόσκληση με τίτλο «Ενίσχυση/επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων (Κ.Α.Ο.)» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, σύμφωνα με το συνημμένο αρχείο, που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της παρούσης, προκειμένου να διευκολυνθεί η υποβολή των προτάσεων από τους δυνητικούς δικαιούχους. Στο νέο αρχείο περιλαμβάνονται οι πρόσθετες ερωτήσεις και απαντήσεις με α/α από 37 έως 55.

Το αρχείο θα ενημερωθεί με απαντήσεις σε όποιες πρόσθετες ερωτήσεις τυχόν υποβληθούν από δυνητικούς δικαιούχους.

Η παρούσα θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2021-2027 (www.repattikis.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr), της ΕΛΑΝΕΤ (www.elanet.gr) και του ΕΦΕΠΑΕ

(www.efepae.gr).

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην ΕΛΑΝΕΤ,

Τηλέφωνο: 213 0166100 –

Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου: kaloattiki@elanet.gr - URL: <http://www.elanet.gr>

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

Συνημμένο:

- Αρχείο απαντήσεων σε συχνές ερωτήσεις

Κοινοποιήσεις:

- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των περιφερειακών προγραμμάτων
- ΕΦΕΠΑΕ - E-mail: info@efepae.gr
- ΕΛΑΝΕΤ- E-mail: info@elanet.gr

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη Αττικής
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΥΔΕΠ Αττικής
- Μονάδες Α και Β2

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Απαντήσεις σε Συχνές Ερωτήσεις
σχετικά με την πρόσκληση με τίτλο
«Ενίσχυση/επιχορήγηση κοινωνικών επιχειρήσεων
(Κ.Α.Ο.)» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική»
της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027

1. **Ερώτηση:** ΚΟΙΝΣΕΠ με αντικείμενο εκδοτική δραστηριότητα έχει τυπική έδρα την οικία μέλους της. Διατηρεί παράλληλα νόμιμα δηλωμένο στην ΑΑΔΕ και στην ΕΡΓΑΝΗ υποκατάστημα εντός της Περιφέρειας Αττικής στο οποίο ασκείται όλη η δραστηριότητά της και απασχολούνται οι εργαζόμενοί της. Στο ίδιο υποκατάστημα θα απασχοληθούν οι επιχορηγούμενοι εργαζόμενοι στη δράση εφόσον εγκριθεί. Είναι η επιχείρηση επιλέξιμη για ένταξη στη δράση;

Απάντηση: Εφόσον η εγκατάσταση της επένδυσης πραγματοποιηθεί σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο (πριν την 1η εκταμίευση), η επιχείρηση μπορεί να υποβάλλει αίτηση κανονικά. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ικανοποιεί το σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής της Δράσης προκειμένου να καταστεί επιλέξιμη.

2. **Ερώτηση:** Είναι δυνατόν οι νέες θέσεις εργασίας να καλυφθούν με αύξηση απασχόλησης υφιστάμενων εργαζομένων (μελών ή μη), ώστε να πληρείται το κριτήριο Γ1 Δημιουργία πρόσθετης θέσης απασχόλησης;

Απάντηση: Η αύξηση της απασχόλησης υφιστάμενου προσωπικού (σύμφωνα πάντα με τους περιορισμούς της κείμενης νομοθεσίας) λόγω μεταβολής του καθεστώτος εργασίας συμβάλει στην Ενίσχυση της Απασχόλησης και δημιουργεί πρόσθετη θέση απασχόλησης. Επομένως προσμετράται στο κριτήριο Γ1. Όμως κατά την υλοποίηση της πράξης οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι (η αμοιβές τους) θα εμπίπτουν στην κατηγορία Δαπάνης 01.10 - Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού με όλους τους όρους και περιορισμούς που ορίζει η πρόσκληση για αυτή την κατηγορία δαπάνης.

3. **Ερώτηση:** Μία πρόσληψη που έγινε την 03.10.25 (την ημέρα δημοσίευσης) θεωρείται πρόσληψη νέου προσωπικού; Εφόσον ναι, επειδή δεν είναι ούτε μέλος αλλά ούτε ήταν εγγεγραμμένος ως άνεργος στη ΔΥΠΑ, είναι δυνατή η επιδότηση του κόστους μισθοδοσίας αυτής από το πρόγραμμα;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, οποιαδήποτε πρόσληψη πραγματοποιηθεί μετά την δημοσίευση της Πρόσκλησης και δεν αφορά σε αντικατάσταση υφιστάμενου απασχολούμενου(δηλαδή δεν πραγματοποιείται με σκοπό την συμπλήρωση-διατήρηση ΕΜΕ της περιόδου αναφοράς), τότε θεωρείται ως ΝΘΕ (01.09 Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού) υπό την προϋπόθεση κατά την ημ/νία πρόσληψης ο ωφελούμενος να είναι είτε μέλος του φορέα είτε εγγεγραμμένος ως άνεργος στη ΔΥΠΑ. Επισημαίνεται ότι οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της ΝΘΕ παύουν να ισχύουν μόνο στη περίπτωση που η νέα πρόσληψη αφορά σε αντικατάσταση υφιστάμενου προσωπικού και δηλώνεται στην κατηγορία δαπάνης 01.10 - Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού.

4. **Ερώτηση:** Στην πρόσκληση αναφέρεται «*Να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας (με αντιστοιχία σε ΕΜΕ) της περιόδου αναφοράς (ήτοι του 12μηνου που προηγείται της δημοσίευσης της πρόσκλησης, χωρίς να περιλαμβάνεται ο μήνας δημοσίευσης της πρόσκλησης), καθ' όλη τη*

διάρκεια υλοποίησης της πρότασης». Επομένως από τον Οκτώβριο 2024 έως Σεπτέμβριο 2025 υπολογίζονται οι ΕΜΕ που θεωρούνται υφιστάμενες; Εάν ο φορέας είχε μόνο ένα υποσύνολο τον Νοέμβριο 2024 (1/12) και προσλάβει το ίδιο άτομο μόλις ενταχθεί η πρόταση του με πλήρη απασχόληση θεωρείται υφιστάμενη θέση απασχόλησης; Υπόψη ότι ο φορέας απασχόλησε τον εργαζόμενο το 2024 για ένα μήνα λόγω χαμηλού κύκλου εργασιών.

Απάντηση: Οι ΕΜΕ της περιόδου αναφοράς υπολογίζονται για διάστημα 12 μηνών από Οκτώβριο 2024 έως και Σεπτέμβριο 2025. Η επαναπρόσληψη του ίδιου ατόμου όταν προορίζεται για την κάλυψη υφιστάμενων ΕΜΕ, θεωρείται υφιστάμενο προσωπικό και δηλώνεται στην κατηγορία δαπάνης 01.10 - Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού.

5. **Ερώτηση:** Στην περίπτωση που ο φορέας δεν χρειάζεται άδεια λειτουργίας μοριοδοτείται με 10 μόρια ή 0 μόρια;

Απάντηση: Εφόσον η αιτούσα επιχείρηση για τους ενισχυόμενους ΚΑΔ δεν υποχρεούται σε αδειοδότηση λειτουργίας, θα πρέπει να προσκομίσει Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με σχετική αναλυτική αιτιολόγηση, προκειμένου να λάβει την μέγιστη βαθμολογία του κριτηρίου δηλαδή 10 μόρια.

6. **Ερώτηση:** Οι φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που είναι π.χ. επιχειρήσεις καθαρισμού, συντήρησης με ειδικότητες υδραυλικούς, ηλεκτρολόγους, μπορούν να χρησιμοποιούν την οικία τους ως έδρα εφόσον ο εργαζόμενος τους είναι εν κινήσει εκτός έδρας με τα αναγκαία εργαλεία μαζί του;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, ο φορέας θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να διαθέτει εγκατάσταση σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο (έδρα ή/και υποκατάστημα).

7. **Ερώτηση:** Πως μοριοδοτείται το κριτήριο B5 αφού η υψηλότερη βαθμολογία του δείκτη αποστέρησης είναι 9,84 (Δήμος Ασπροπύργου)?

Απάντηση: Εφόσον το επιχειρηματικό σχέδιο υλοποιείται σε έναν από τους Δήμους του Πίνακα του Παραρτήματος VI, λαμβάνει στο κριτήριο B5 βαθμολογία 15. Σε αντίθετη περίπτωση λαμβάνει 0. Το 9,84 είναι η τιμή του δείκτη αποστέρησης MDI που έλαβε ο συγκεκριμένος Δήμος σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο Παράρτημα VI και όχι η βαθμολογία του κριτηρίου B5.

8. **Ερώτηση:** Υφιστάμενη Επιχείρηση ΚΑΛΟ η οποία δραστηριοποιείται εκτός Αττικής, αν ανοίξει υποκατάστημα στην Αττική το οποίο θα είναι ο τόπος υλοποίησης, μπορεί να υποβάλει αίτηση; Εάν ναι, το υποκατάστημα θα πρέπει να έχει κάνει έναρξη πριν την υποβολή ή μπορεί να κάνει έναρξη και μετά την υποβολή;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 4 (ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ) της Πρόσκλησης, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να δραστηριοποιείται ή να δραστηριοποιηθεί στην Περιφέρεια της Αττικής, και να υλοποιήσει την επένδυση αποκλειστικά εντός Περιφέρειας Αττικής. Ως εκ τούτου δεν είναι απαραίτητο να έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του τόπου υλοποίησης, αλλά θα πρέπει να δηλωθεί ως τόπος υλοποίησης της επένδυσης (εντός Αττικής), στο σχετικό πεδίο του ΟΠΣΚΕ πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

9. **Ερώτηση:** Επιλέξιμες επιχειρήσεις είναι αυτές που έχουν βεβαίωση εγγραφής έως μία ημέρα πριν την δημοσίευση της δράσης. Όμως στους όρους και προϋποθέσεις της πρόσκλησης αναφέρει ότι

θα πρέπει να έχουν συσταθεί ως επιχείρηση μέχρι 31-12-24. Τι σημαίνει να έχουν συσταθεί; Να έχουν καταθέσει καταστατικό στο μητρώο ή να έχουν κάνει έναρξη δραστηριότητας στην εφορία;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφάλαιο 4 της Πρόσκλησης (ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ), για να είναι επιλέξιμη μια επιχείρηση θα πρέπει έως 31-12-2024 να έχει κάνει έναρξη δραστηριότητας διαθέτοντας ΑΦΜ.

10. **Ερώτηση:** Στο πλαίσιο της πρόσκλησης αναφέρεται «*Η νέα/νέες θέσεις εργασίας πρέπει να καλυφθεί/καλυφθούν από άνεργο/ους, εγγεγραμμένους στην ΔΥΠΑ μέχρι και την πρόσληψή τους (με την εξαίρεση των μελών του φορέα)*». Φορέας ΚΑΛΟ με την νομική μορφή ΑΜΚΕ δύναται να προσλάβει (μετά την έγκριση του σχεδίου) μέλος του (και παράλληλα μέλος του Δ.Σ.) ως Νεοπροσλαμβανόμενο Προσωπικό για όλη την περίοδο υλοποίησης του έργου (24 μήνες); Σημειώνεται ότι το μέλος δεν είχε απασχοληθεί στο παρελθόν στο φορέα ΚΑΛΟ με σχέση μισθωτής εργασίας.;

Απάντηση: Η προϋπόθεση εγγραφής στη ΔΥΠΑ δεν ισχύει στην περίπτωση πρόσληψης μέλους του φορέα Κ.Α.Λ.Ο. Συνεπώς δύναται να προσληφθεί μέλος φορέα Κ.Α.Λ.Ο ως Νεοπροσλαμβανόμενο Προσωπικό.

11. **Ερώτηση:** Στην πρόσκληση αναφέρεται: «*Το επιλέξιμο μισθολογικό κόστος ανά ΕΜΕ (πλήρης απασχόληση για 12 μήνες) δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 20.000 ευρώ, (συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων αδείας και εορτών)*». α) Ποιο είναι το ανώτατο χρονικό διάστημα που μπορεί ένας εργαζόμενος να επιχορηγηθεί από το πρόγραμμα; β) Ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος η επιδότηση ανά εργαζόμενο άτομο δεν μπορεί να ξεπερνά τις 20.000€;

Απάντηση: α) Με βάση τα οριζόμενα στην πρόσκληση δεν προβλέπεται συγκεκριμένο ανώτατο χρονικό διάστημα ενίσχυσης ενός εργαζομένου, υπό την προϋπόθεση η αιτούμενη απασχόληση να είναι εντός της επιλέξιμης περιόδου που ορίζει η πρόσκληση.

β) Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση το ανώτατο επιλέξιμο κόστος ορίζεται στα 20.000€ ανά ΕΜΕ (πλήρη απασχόληση 12 ανθρωπομηνών) κι όχι ανά εργαζόμενο (άτομο).

12. **Ερώτηση:** Στην Πρόσκληση αναφέρεται ότι μία επιχείρηση δεν μπορεί να ενταχθεί στη δράση «*Όταν το αντικείμενο εργασιών μίας επιχείρησης είναι σύνθετο και το ένα από τα αντικείμενα εξαιρείται του προγράμματος*». Επίσης αναφέρεται ότι μπορεί να ενταχθεί αν υπάρχει σαφής διαχωρισμός δραστηριοτήτων. Δεδομένων των δύο στοιχείων θα ήθελα να ρωτήσω πότε το αντικείμενο μίας επιχείρησης θεωρείται σύνθετο;

Απάντηση: Το αντικείμενο μιας επιχείρησης θεωρείται σύνθετο όταν η επιχείρηση δραστηριοποιείται και σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ από το πρόγραμμα. Παρόλα αυτά είναι εφικτή η συμμετοχή της στο πρόγραμμα υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται, με κατάλληλα μέσα, ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα της Πρόσκλησης.

13. **Ερώτηση:** Στην περίπτωση πρόσληψης ατόμου άνω των 50 ετών που είναι μακροχρόνια άνεργο, πότε θα πρέπει να πληροί την ιδιότητα του μακροχρόνια ανέργου;

Απάντηση: Η ιδιότητα του μακροχρόνια ανέργου θα πρέπει να πληρείται κατά την ημ/νία πρόσληψής του.

14. **Ερώτηση:** Στο υπόδειγμα Γ των υπεύθυνων δηλώσεων αναφέρεται «*Τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο δεν συμμετέχουν επι αμοιβή ή με οποιοδήποτε οικονομικό όφελος σε άλλη πρόταση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης*». Σε περίπτωση που μέλος εγχειρήματος με έδρα την Αθήνα, είναι και σε εγχείρημα σε άλλη περιφέρεια μπορεί να υποβάλλει το 2ο εγχείρημα αίτηση σε αντίστοιχη πρόσκληση για φορείς Κ.Α.Λ.Ο στην περιοχή δράσης του;

Απάντηση: Σε κάθε περίπτωση ο εν λόγω περιορισμός υφίσταται αποκλειστικά σε ότι αφορά την συμμετοχή των μελών στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Δράσης Κ.Α.Λ.Ο Αττικής. Παράλληλα δύναται να συμμετέχουν και σε άλλες Δράσεις εφόσον οι σχετικές Προσκλήσεις δεν ορίζουν άλλους περιορισμούς.

15. **Ερώτηση:** Στην πρόσκληση αναφέρεται: «*Δικαιούχοι της Δράσης είναι υφιστάμενοι φορείς της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας του ν.4430/2016, εγγεγραμμένοι στο μητρώο μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της έκδοσης της πρόσκλησης και διαθέτουν βεβαίωση εγγραφής ή πιστοποιητικό εν ισχύ.....*». Η βεβαίωση εγγραφής ή πιστοποιητικό εν ισχύ, είναι σκόπιμο να έχει ημερομηνία πριν την έκδοση της πρόσκλησης ή και μετά την έκδοση ;

Απάντηση: Εφόσον κατά την υποβολή της πρότασης δεν έχει εκδοθεί ακόμα πιστοποιητικό (άρα είναι σε ισχύ η βεβαίωση), τότε θα πρέπει η βεβαίωση εγγραφής που θα υποβληθεί μαζί την αίτηση, να φέρει ημ/νία έκδοσης πριν την δημοσίευση της Πρόσκλησης (3/10/2025). Διαφορετικά η αίτηση δεν είναι επιλέξιμη. Η ημ/νία έκδοσης του Πιστοποιητικού δεν αποτελεί σημείου ελέγχου επιλεξιμότητας της πρότασης. Στην περίπτωση, λοιπόν, που το πιστοποιητικό υπάρχει κατά την υποβολή της πρότασης (αυτό θα πρέπει να υποβληθεί μαζί με την αίτηση) θα εξετάζεται μόνο η ισχύς του. Θα πρέπει δηλαδή να αφορά τουλάχιστον το έτος 2025.

16. **Ερώτηση:** ΚΟΙΝΣΕΠ (κανονικά εγγεγραμμένα στο Μητρώο Κ.Α.Λ.Ο.) δεν διαθέτει προσωπικό στην παρούσα φάση, θα μπορούσε να υποβάλλει πρόταση χρηματοδότησης για νέες θέσεις εργασίας ;

Απάντηση: Ναι δύναται να υποβάλει, δεν υπάρχει σχετικός περιορισμός από την Πρόσκληση ως προς αυτό το σημείο.

17. **Ερώτηση:** Πρέπει οπωσδήποτε να περιληφθούν στο επιχορηγούμενο πόσο οι αμοιβές μισθωτών; Μπορεί ο μισθωτός να είναι μέλος της ΚΟΙΝΣΕΠ;

Απάντηση: Το πρόγραμμα αφορά αποκλειστικά στην ενίσχυση της μισθωτής εργασίας κι ως εκ τούτου οι επιχορηγούμενες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου δύναται να αφορούν στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή και νέου νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού. Ο ωφελούμενος μισθωτός δύναται να είναι μέλος του φορέα.

18. **Ερώτηση:** Στην προκήρυξη γράφει για τις θέσεις εργασίας: «*Να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας (με αντιστοιχία σε ΕΜΕ) της περιόδου αναφοράς (ήτοι του 12μηνου που προηγείται της δημοσίευσης της πρόσκλησης, χωρίς να περιλαμβάνεται ο μήνας δημοσίευσης της πρόσκλησης), καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πρότασης*». Τι εννοεί;

Απάντηση: Η Πρόσκληση δημοσιεύθηκε 3/10/2025. Ως εκ τούτου η περίοδος αναφοράς αφορά στην 12μηνη περίοδο από Οκτώβριο 2024 έως και Σεπτέμβριο 2025. Ο δικαιούχος, λοιπόν, θα πρέπει σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης να διατηρήσει τον ίδιο αριθμό ΕΜΕ με αυτόν

που είχε στην 12μηνη περίοδο από Οκτώβριο 2024 έως και Σεπτέμβριο 2025.

19. **Ερώτηση:** Επιχείρηση, η οποία πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας, διαθέτει ως έδρα επαγγελματικό χώρο τον οποίο ενοικιάζει σε άλλες επιχειρήσεις, βάσει συμφωνητικών (coworking space). Στον χώρο δραστηριοποιείται και η ίδια η επιχείρηση, καθώς διαθέτει γραφεία με διακριτικό χώρισμα το κάθε ένα. Είναι επιλέξιμη η επιχείρηση στην παρούσα δράση, δεδομένου ότι στην πρόσκληση δεν διευκρινίζεται τι γίνεται στην περίπτωση των coworking space ;

Απάντηση: Στην πρόσκληση δίνεται σαφής ορισμός του αυτοτελούς επαγγελματικού χώρου «*Με τον όρο αυτοτελής επαγγελματικός χώρος νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε διακριτό χώρο με διακριτή είσοδο (δε συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση), όπου χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης.*».

Επίσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, ο τόπος υλοποίησης εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί σαφώς ότι πρόκειται για ανεξάρτητο επαγγελματικό χώρο (π.χ. από οικοδομική άδεια, κάτοψη/σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας ή όποιο άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο), δύναται να γίνει αποδεκτός για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, ακόμη και με μη αυτόνομη παροχή ρεύματος (ή άλλης παροχής κοινής ωφέλειας).

Επομένως το ζητούμενο είναι να υπάρχει διακριτός χώρος ως δωμάτιο (με διακριτή είσοδο). Ενιαίοι χώροι με γραφεία που φέρουν διαχωριστικό μεταξύ τους δεν θεωρούνται αυτοτελείς χώροι σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση.

20. **Ερώτηση:** ΑΜΚΕ μπορεί να υποβάλλει πρόταση στην δράση;

Απάντηση: Η πρόσκληση απευθύνεται σε όλους τους εγγεγραμμένους φορείς στο μητρώο ΚΑΛΟ (όλες τις νομικές μορφές), εφόσον πληρούν τους τυπικούς όρους συμμετοχής στο σύνολο τους.

21. **Ερώτηση:** Επιχείρηση με έδρα και υποκατάστημα με επιλέξιμους ΚΑΔ εντός Αττικής μπορεί να υλοποιήσει την επένδυση στο υποκατάστημα ;

Απάντηση: Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δύναται να πραγματοποιηθεί σε οποιαδήποτε αυτοτελή εγκατάσταση (έδρα ή/και υποκατάστημα) οπωσδήποτε εντός της Περιφέρειας Αττικής.

22. **Ερώτηση:** Επιχείρηση ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ δραστηριοποιείται σε χώρο με δικό της μισθωτήριο που αναφέρει: «ΓΡΑΦΕΙΟ 30 Τ.Μ. ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΡΟΟΡΙΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.». Είναι σε δικό της δηλαδή διακριτό χώρο γραφείο εντός διαμερίσματος αλλά δεν έχει δικό της ξεχωριστό λογαριασμό ΔΕΗ. Μπορεί να υποβάλει αίτηση στο πρόγραμμα;

Απάντηση: Στο Κεφάλαιο 4 ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ της Πρόσκλησης αναφέρεται ότι «*Προϋπόθεση για την ενίσχυση των δικαιούχων της Δράσης είναι η οργάνωση της δραστηριότητας σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο*».

«*Με τον όρο αυτοτελής επαγγελματικός χώρος νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε διακριτό χώρο με διακριτή είσοδο (δε συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση), όπου χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης.*

Επιπλέον ο τόπος υλοποίησης, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί σαφώς ότι πρόκειται για ανεξάρτητο επαγγελματικό χώρο, δύναται να γίνει αποδεκτός για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, ακόμη και με μη αυτόνομη παροχή ρεύματος (ή άλλη παροχή κοινής ωφέλειας).»

Επισημαίνεται ότι τα αποδεικτικά εγκατάστασης σε αυτοτελή χώρο θα πρέπει να προσκομισθούν

το αργότερο μέχρι την 1η εκταμίευση.

23. **Ερώτηση:** Η στέγαση σε χώρους επαγγελματικών θερμοκοιτίδων επιτρέπεται;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα της Πρόσκλησης η επένδυση δύναται να υλοποιηθεί μόνο σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο χωρίς να εξαιρεί από αυτήν την απαίτηση τις θερμοκοιτίδες. Ωστόσο, παραπέμπουμε στις απαντήσεις στα ανωτέρω ερωτήματα με α/α 19 και 22.

24. **Ερώτηση:** Τι ισχύει για το πρόγραμμα για την πρόσληψη εργαζομένων που είναι μέλη της ΚΟΙΝΣΕΠ και συγγενείς πρώτου βαθμού;

Απάντηση: Σύμφωνα με την Πρόσκληση δεν προκύπτει κάποιος περιορισμός για την πρόσληψη εργαζομένων που είναι μέλη της ΚΟΙΝΣΕΠ και συγγενείς πρώτου βαθμού. Ο περιορισμός περί συγγένειας ισχύει για την πρόσληψη εργαζομένων, μη μελών του φορέα, που έχουν σχέσεις συγγένειας με μέλη έως και 2ου βαθμού: «*Το επιδοτούμενο μισθολογικό και ασφαλιστικό κόστος για εργαζόμενο/ους (μη μέλος/η του Φορέα), τόσο στις υφιστάμενες όσο και στη/ις νέα/νέες θέση/εις εργασίας που έχουν τις παρακάτω σχέσεις με τα μέλη του φορέα Κ.Α.Ο.: σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας), δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο των εργαζομένων αυτών.*»

25. **Ερώτηση:** Σε περίπτωση που κατά την περίοδο αναφοράς υπήρξαν μεταβολές στη στελέχωση της επιχείρησης (προσωρινές διακοπές και εκ νέου προσλήψεις των μελών), και εφόσον τελικά καλύπτεται ο απαιτούμενος αριθμός ΕΜΕ της περιόδου αναφοράς, η επαναπρόσληψη μέλους που έχει απασχοληθεί οποιοδήποτε διάστημα εντός της περιόδου αναφοράς εξακολουθεί να θεωρείται "υφιστάμενο προσωπικό" ή μπορεί να θεωρηθεί "ΝΘΕ" και να επιδοτηθεί;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, οποιαδήποτε πρόσληψη πραγματοποιηθεί μετά την δημοσίευση της Πρόσκλησης και δεν αφορά σε αντικατάσταση υφιστάμενου απασχολούμενου (δηλαδή δεν πραγματοποιείται με σκοπό την συμπλήρωση-διατήρηση των ΕΜΕ της περιόδου αναφοράς), ανήκει στην κατηγορία ΝΘΕ εφόσον πληρούνται οι οριζόμενες προϋποθέσεις (πχ ΕΜΕ πλεονάζουσες σε σχέση με την περίοδο αναφοράς). Δεν προκύπτει κάποιος περιορισμός ως προς την επαναπρόσληψη κάποιου μέλους. Σε κάθε περίπτωση δεν επηρεάζεται η ένταση ενίσχυσης του αιτούμενου επιλέξιμου μισθολογικού κόστους, το οποίο θα ενισχυθεί με 100% ανεξαρτήτως κατηγορίας. Ωστόσο θα πρέπει να δοθεί προσοχή ως προς την ορθή καταχώρηση της δαπάνης, καθώς διαφοροποιούνται σημαντικά οι παραδοχές ελέγχου μεταξύ των κατηγοριών Νέων Θέσεων Εργασίας και Υφιστάμενων Θέσεων Εργασίας.

26. **Ερώτηση:** Αναφορικά με τις δύο υποκατηγορίες δαπανών, θα θέλαμε να μας επιβεβαιώσετε ότι δύναται να ενταχθούν δύο ή περισσότερα άτομα σε μία μόνο υποκατηγορία, δηλαδή: α) στην υποκατηγορία δαπάνης 01.09, να ενταχθούν δύο νέα άτομα πλήρους απασχόλησης για 18μηνη απασχόληση το καθένα ή β) στην υποκατηγορία δαπάνης 01.10, να ενταχθούν δύο άτομα από το υφιστάμενο προσωπικό της επιχείρησης, για 18μηνη πλήρη απασχόληση, το καθένα.

Απάντηση: Στις κατηγορίες δαπανών 01.09 και 01.10 το μέγιστο επιδοτούμενο ποσό αντιστοιχεί σε 20.000 ευρώ για 12 μήνες πλήρους απασχόλησης ή αντίστοιχων θέσεων μερικής, συμπεριλαμβανομένων των δώρων και επιδομάτων εορτών και αδείας. Ως εκ τούτου δύναται να ενταχθούν έως και 3 θέσεις πλήρους απασχόλησης (3 ΕΜΕ), ανεξαρτήτως κατηγορίας (Νέες Θέσεις Εργασίας ή/και Υφιστάμενες Θέσεις Εργασίας). Επισημαίνεται ότι το μέγιστο ενισχυόμενο

μισθολογικό συνολικά ανά πρόταση δεν δύναται να ξεπερνάει τις 60.714€ (85.000€/1,40 έμμεσες δαπάνες).

27. **Ερώτηση:** Στην περίπτωση που ενταχθούν δύο άτομα από το υφιστάμενο προσωπικό της επιχείρησης, για 18μηνη πλήρη απασχόληση, το καθένα, ο έλεγχος, θα αφορά μόνο στη διατήρηση των ΕΜΕ της περιόδου αναφοράς;

Απάντηση: Σε περίπτωση επιχορήγησης μόνο υφιστάμενου προσωπικού οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) πρέπει να διατηρούν τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά την περίοδο αναφοράς (δηλαδή το 12μηνο που προηγείται της δημοσίευσης της πρόσκλησης, χωρίς να υπολογίζεται ο μήνας δημοσίευσης της πρόσκλησης).

28. **Ερώτηση:** Στο κριτήριο αξιολόγησης Γ1 – Δημιουργία πρόσθετης θέσης απασχόλησης, τα 60 μόρια, δίνονται για τη δημιουργία πρόσθετης θέσης εργασίας που αντιστοιχεί σε 1,5 ΕΜΕ. Παρακαλούμε να μας ενημερώσετε εάν αυτό αφορά ΜΟΝΟ σε μία θέση εργασίας ή αν αφορά και σε περισσότερες μερικής απασχόλησης που στο σύνολό τους, αντιστοιχούν σε 1,5 ΕΜΕ;

Απάντηση: Το κριτήριο βαθμολόγησης πράξεων Γ1 (Δημιουργία πρόσθετης θέσης απασχόλησης), δύναται να αφορά και σε εργαζόμενους μερικής απασχόλησης που στο σύνολο τους αντιστοιχούν σε 1,5 ΕΜΕ.

29. **Ερώτηση:** Στο κριτήριο αξιολόγησης Γ2 - Στήριξη ευάλωτων/ ειδικών ομάδων πληθυσμού, εάν η επιχείρηση δεν απασχολεί κανένα άτομο που να ανήκει σε Ευάλωτες ή Ειδικές Ομάδες, θα λάβει 20 μόρια, δηλαδή εντάσσεται στην κατηγορία «Λιγότερο από 25% της συνολικής απασχόλησης (υφιστάμενη και νέα) ανήκουν σε Ευάλωτες ή Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού.»;

Απάντηση: Εφόσον η αιτούσα επιχείρηση δεν απασχολεί κανένα άτομο που ανήκει σε ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού, εντάσσεται στην κατηγορία «Λιγότερο από 25% της συνολικής απασχόλησης (υφιστάμενη και νέα) ανήκουν σε Ευάλωτες ή Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού» και συνεπώς θα λάβει 20 μόρια.

30. **Ερώτηση:** Είναι επιλέξιμο ένα άτομο που έχει συνταξιοδοτηθεί και είναι μέλος της ΚΟΙΝΣΕΠ;

Απάντηση: Δεν προκύπτει σχετικός περιορισμός στην πρόσκληση εφόσον επιτρέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

31. **Ερώτηση:** Σε περίπτωση που κάποιο άτομο έχει διπολική διαταραχή, μπορεί να θεωρηθεί ευάλωτη ομάδα;

Απάντηση: Για να θεωρηθεί ένα άτομο ως ευάλωτη κοινωνική ομάδα, θα πρέπει να τεκμηριώνεται αναπηρία οποιασδήποτε μορφής σε ποσοστό άνω του 50% (σωματική, ψυχική, νοητική, αισθητηριακή).

Συγκεκριμένα θα πρέπει να προσκομιστεί Απόφαση εν ισχύ αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής, ή απόφαση εν ισχύ των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας, με την οποία πιστοποιείται το ποσοστό και το είδος της αναπηρίας του ατόμου.

32. **Ερώτηση:** Αποτελεί κριτήριο χαρακτηρισμού μιας επιχείρησης ως συστεγαζόμενης, αν αυτή εξυπηρετείται (βάσει ισχύουσας συμβάσεως για την εγκατάσταση της σε δομές ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας όπως είναι οι θερμοκοιτίδες, τα τεχνολογικά πάρκα, οι χώροι

συνεργασίας/co-working spaces), από κοινή παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και καταβάλει τις δαπάνες υπηρεσιών κοινής ωφέλειας μαζί με τις λοιπές δαπάνες απευθείας στον ιδιοκτήτη - διαχειριστή του χώρου γραφείων ή καταστημάτων, διαθέτει νόμιμη σύμβαση που έχει συνάψει για την εγκατάστασή της και οριοθετείται με σαφήνεια ο χώρος της επαγγελματικής έδρας;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση ο τόπος υλοποίησης εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί σαφώς ότι πρόκειται για ανεξάρτητο επαγγελματικό χώρο (π.χ. από οικοδομική άδεια, κάτοψη/σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας ή όποιο άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο), δύναται να γίνει αποδεκτός για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, ακόμη και με μη αυτόνομη παροχή ρεύματος (ή άλλης παροχής κοινής ωφέλειας).

Οι εγκαταστάσεις που δύναται να μην διαθέτουν διακριτούς χώρους όπως θερμοκοιτίδες και χώροι συνεργασίας/co-working spaces δεν εξαιρούνται τις εν λόγω απαιτήσεις. Ωστόσο, παραπέμπουμε στις απαντήσεις στα ανωτέρω ερωτήματα με α/α 19, 22 και 23.

33. **Ερώτηση:** Μέλος της ΚΟΙΝΣΕΠ μας που δεν έχει σχέση εργασίας με αυτήν στην παρούσα φάση, διατηρεί Ατομική Επιχείρηση (μπλοκάκι) ως μεταφράστρια. Εάν ΔΕΝ διακόψει το ελεύθερο επάγγελμά της και προσληφθεί από την ΚΟΙΝΣΕΠ μας (κάτι που θα συνιστά δημιουργία νέας θέσης απασχόλησης), θα είναι επιλέξιμη η πρόσληψή της, εφόσον η ΚΟΙΝΣΕΠ μας ενταχθεί στη δράση;

Απάντηση: Είναι επιλέξιμη η πρόσληψη του εν λόγω μέλους της ΚΟΙΝΣΕΠ στην δράση.

34. **Ερώτηση:** Σε περίπτωση μέλους του φορέα που δεν είναι σαφής η ειδικότητα στη βεβαίωση προϋπηρεσίας, λ.χ. λοιποί υπάλληλοι γραφείου, μπορεί να προσκομιστεί βεβαίωση εργοδότη που αναγράφει το αντικείμενο εργασιών; Προσμετράται η προϋπηρεσία μελών στο εξωτερικό; Αν ναι, με ποια δικαιολογητικά τεκμηριώνεται;

Απάντηση: Δύναται να προσκομιστεί συμπληρωματικά βεβαίωση εργοδότη με αναφορά στο αντικείμενο εργασιών του ωφελούμενου. Σε κάθε περίπτωση η συνάφεια της επαγγελματικής εμπειρίας με τον/τους ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου, τεκμαίρεται από την «Ειδικότητα» στην Βεβαίωση Προϋπηρεσίας από τον e-ΕΦΚΑ. Εργασιακή εμπειρία που αποκτήθηκε στην αλλοδαπή, μπορεί να αποδειχθεί με προσκόμιση αντίστοιχης βεβαίωσης ασφαλιστικού φορέα του εξωτερικού (εφόσον είναι εφικτό).

35. **Ερώτηση:** Μπορεί η υφιστάμενη θέση εργασίας να προκύψει από τη μετατροπή σύμβασης μερικής απασχόλησης σε σύμβαση πλήρους απασχόλησης και να καλυφθεί η δαπάνη από το πρόγραμμα; Σε περίπτωση που αυτό είναι εφικτό, θα θεωρούνται νέες θέσεις εργασίας βάση των ΕΜΕ που αυξάνουν ή υφιστάμενες;

Απάντηση: Η υφιστάμενη θέση εργασίας δύναται να προκύψει από μετατροπή σύμβασης μερικής απασχόλησης σε πλήρους απασχόλησης. Οι πλεονάζουσες ΕΜΕ δύναται να προέρχονται μέσω μετατροπής της υφιστάμενης απασχόλησης από μερική σε πλήρη.

36. **Ερώτηση:** Ποια θεωρείται ως ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης (ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης);

Απάντηση: Ως ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης και έκδοσης της πρόσκλησης, θεωρείται η ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης στον ιστότοπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ήτοι 3/10/2025.

37. **Ερώτηση:** Στην Πρόσκληση αναφέρεται ότι τα μέλη των υφιστάμενων φορέων Κ.Α.Λ.Ο δεν συμμετέχουν επ' αμοιβή ή με οποιοδήποτε οικονομικό όφελος σε άλλη πρόταση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

Η παραπάνω σημείωση (η οποία περιλαμβάνεται και στην υπεύθυνη δήλωση του φορέα) αναφέρεται και στη περίπτωση όπου ένα μέλος Κοιν.Σ.Επ. η οποία συμμετέχει στο πρόγραμμα με υποβολή πρότασης, είναι ελεύθερος επαγγελματίας σύμβουλος επιχειρήσεων και ασκεί τη συμβουλευτική για άλλους φορείς κατά τη προετοιμασία της υποβολής πρότασης τους ή αφορά μόνο τη συμμετοχή ως μέλος με επιδοτούμενη θέση εργασίας ενός άλλου έργου;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, η απαίτηση «δεν συμμετέχουν επ' αμοιβή ή με οποιοδήποτε οικονομικό όφελος σε άλλη πρόταση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης» περιλαμβάνει την περίπτωση μέλους που παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες επ' αμοιβή σε άλλους φορείς στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

38. **Ερώτηση:** Εάν ένα μέλος εργάζεται σε άλλο εργοδότη με καθεστώς πλήρους απασχόλησης μπορεί να έχει παράλληλα απασχόληση στην Κοιν.Σ.Επ, π.χ. με 4ωρη εργασία στον φορέα αφού η παρουσία του κρίνεται απαραίτητη για την ομαλή διεξαγωγή του έργου;

Απάντηση: Ο εν λόγω ωφελούμενος είναι επιλέξιμος μόνο υπό μερική απασχόληση (εκτός αν για την συγκεκριμένη περίπτωση ορίζει κάτι διαφορετικό η κείμενη νομοθεσία).

39. **Ερώτηση:** Έστω ότι φορέας έχει 2 εργαζομένους σε καθεστώς 4ωρης απασχόλησης ($0.5 \text{ EME} / 12\text{μνηνο} * 2$) και επιλέξει να γίνει η μετατροπή σε πλήρους απασχόλησης ($1 \text{ EME} / 12 \text{ μνηνο} * 2$), τότε έχουμε πρόσθετη 1 EME το 12μνηνο και 1.5 αντίστοιχα το 18μνηνο. Σ' αυτή την υπόθεση εργασίας ο φορέας θα λάβει τη μέγιστη βαθμολογία στο υποκριτήριο Γ1 [Δημιουργία πρόσθετης θέσης εργασίας που αντιστοιχεί σε 1,5 EME (60 Μόρια)];

Απάντηση: Οι EME υπολογίζονται σε ετήσια βάση, ήτοι 12 μήνες απασχόλησης. Για οποιοδήποτε άλλο διάστημα (μικρότερο ή μεγαλύτερο) οι EME υπολογίζονται σε αναγωγή του 12μνηνου. Για να λάβει κάποιος φορέας τη μέγιστη βαθμολογία 60 στο κριτήριο Γ1 θα πρέπει να δημιουργήσει 1,5 EME(πλεονάζουσες) σε 12μνηνη περίοδο υλοποίησης κι όχι σε 18μνηνη. Επομένως στη προκειμένη περίπτωση (1,5 EME σε 18μνηνη περίοδο) ο φορέας λαμβάνει 40 μόρια.

40. **Ερώτηση:** Αστικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης που συστάθηκε το 2011, έχει καταστατικό θεωρημένο από το Ειρηνοδικείο γιατί η αρμόδια αρχή για την ίδρυσή του ήταν το Ειρηνοδικείο. Πλέον, η αρμόδια αρχή στην οποία υπάγεται είναι το ΓΕΜΗ, από το οποίο και εκδίδει Πιστοποιητικά μεταβολών όταν χρειαστεί. Δεν έχει γίνει καμία τροποποίηση καταστατικού από το αρχικό. Στην πρόταση θα κατατεθεί το αρχικό καταστατικό υπογεγραμμένο από το Ειρηνοδικείο και Πιστοποιητικό μεταβολών από το ΓΕΜΗ ;

Απάντηση: Ως προς την ορθή υποβολή του καταστατικού θα πρέπει μαζί με το αρχικό καταστατικό να συμπεριληφθεί και το πρόσφατο πιστοποιητικό μεταβολών από το ΓΕΜΗ που θα βεβαιώνει ότι δεν έχει τροποποιηθεί.

41. **Ερώτηση:** Είναι αποδεκτή η προσκόμιση Εγγυητικής επιστολής εκδοθείσα από τράπεζα στη Βουλγαρία ;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, η χορήγηση προκαταβολής είναι δυνατή

μέχρι το 40 % της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον προσκομιστεί ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα.

Όσον αφορά για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να είναι αναγνωρισμένα από την Τράπεζα Ελλάδος.

42. **Ερώτηση:** Το Μισθολογικό κόστος αφορά διάρκεια 12 ή 24 μηνών ;

Απάντηση: Σύμφωνα με την Πρόσκληση δεν προβλέπεται συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ενίσχυσης ενός εργαζομένου, υπό την προϋπόθεση ότι, η αιτούμενη απασχόληση είναι εντός της επιλέξιμης περιόδου που ορίζει η Πρόσκληση. Σημειώνεται πως το ανώτατο επιλέξιμο κόστος ορίζεται στα 20.000€ ανά ΕΜΕ(πλήρη απασχόληση 12 ανθρωπομηνών) κι όχι ανά εργαζόμενο (άτομο).

Τέλος σημειώνεται πως «Το επιδοτούμενο μισθολογικό και ασφαλιστικό κόστος για εργαζόμενο/ους (μη μέλος/η του Φορέα), τόσο στις υφιστάμενες όσο και στη/ις νέα/νέες θέση/εις εργασίας που έχουν τις παρακάτω σχέσεις με τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο.: σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας), δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο των εργαζομένων αυτών».

43. **Ερώτηση:** Είναι επιλέξιμη η απασχόληση του νέου προσωπικού με τηλεργασία; Σημειώνεται ότι η σύμβασή θα είναι κανονική σύμβαση απασχόλησης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου πλήρους απασχόλησης;

Απάντηση: Δεν υφίσταται σχετικός περιορισμός στην Πρόσκληση

44. **Ερώτηση:** Στην αίτηση χρηματοδότησης θα δηλωθεί η έδρα του φορέα (προσωρινή εγκατάσταση) και κατόπιν έγκρισης θα γίνει η δημιουργία της νέας εγκατάστασης όπου θα γίνει και η επένδυση. Σε αυτήν την περίπτωση μπορούν να επιδοτηθούν υφιστάμενες θέσεις εργασίας που απασχολούνται στην έδρα ή επιδοτούνται μόνο θέσεις εργασίας που θα απασχολούνται στη νέα εγκατάσταση;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, οι δαπάνες στο σύνολο τους είναι επιλέξιμες από την ημ/νια εγκατάστασης στον αυτοτελή χώρο, που θα πραγματοποιηθεί και η επένδυση. Συνεπώς οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν στην έδρα της επιχείρησης που δεν αποτελεί τόπο υλοποίησης της επένδυσης, δεν είναι επιλέξιμες για την δράση.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, οποιαδήποτε πρόσληψη πραγματοποιηθεί μετά την δημοσίευση της Πρόσκλησης (03.10.2025) και δεν αφορά σε αντικατάσταση υφιστάμενου απασχολούμενου (δηλαδή δεν πραγματοποιείται με σκοπό την συμπλήρωση- διατήρηση ΕΜΕ της περιόδου αναφοράς), τότε θεωρείται ως ΝΘΕ (01.09 Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού) υπό την προϋπόθεση κατά την ημ/νια πρόσληψης ο ωφελούμενος να είναι είτε μέλος του φορέα είτε εγγεγραμμένος ως άνεργος στη ΔΥΠΑ.

Επισημαίνεται ότι οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της ΝΘΕ παύουν να ισχύουν μόνο στη περίπτωση που η νέα πρόσληψη αφορά σε αντικατάσταση υφιστάμενου προσωπικού και δηλώνεται στην κατηγορία δαπάνης 01.10 - Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού.

Τέλος οποιαδήποτε πρόσληψη πραγματοποιηθεί πριν την δημοσίευση της Πρόσκλησης (03.10.2025) τότε θεωρείται ως ΥΘΕ (01.10 Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού).

45. **Ερώτηση:** Πως ακριβώς καθορίζεται ο ειδικότερος χαρακτήρας του Φορέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας; Εξαρτάται από την επωνυμία που αναγράφεται στο καταστατικό του ή από άλλα κριτήρια;

Απάντηση: Ο Ειδικότερος χαρακτήρας του Φορέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας τεκμαίρεται από το προσκομισθέν καταστατικό και σύμφωνα με τον χαρακτήρα που έχει δηλωθεί στο μητρώο ΚΑΛΟ.

46. **Ερώτηση:** Φορέας με έδρα στην Περιφέρεια Αττικής και ενεργό υποκατάστημα στην Περιφέρεια Ηπείρου, δύναται να υποβάλλει δύο διακριτά επενδυτικά σχέδια (ένα για κάθε Περιφέρεια) υπό τον ίδιο ΑΦΜ;

Απάντηση: Είναι επιλέξιμη η ταυτόχρονη υποβολή δύο διακριτών επενδυτικών σχεδίων σε διαφορετική Περιφέρεια, υπό το ίδιο ΑΦΜ, υπό την προϋπόθεση ότι σύμφωνα με τον Καν. ΕΕ 2831/2023, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στην ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 300.000 € σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σημειώνεται πως όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ποσού των 300.000 € με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

47. **Ερώτηση:** Ωφελούμενος που δεν είναι εγγεγραμμένος στη ΔΥΠΑ, είναι επιλέξιμος προς επιχορήγηση εάν εγγραφεί ως νέο μέλος στον φορέα λίγο πριν ή την ίδια ημέρα με την πρόσληψή του; Υφίσταται περιορισμός που να απαιτεί η ιδιότητα του μέλους να προϋπήρχε της δημοσίευσης της πρόσκλησης (02/10/2025) προκειμένου να ισχύει η εξαίρεση από την εγγραφή στη ΔΥΠΑ;

Απάντηση: Εφόσον δεν είναι εγγεγραμμένος στην ΔΥΠΑ θα πρέπει για την αιτουμένη περίοδο να τεκμηριώνεται ότι είναι μέλος του φορέα. Τέλος δεν υφίσταται περιορισμός για το αν έλαβε την ιδιότητα του μέλους του φορέα πριν ή μετά την δημοσίευση της πρόσκλησης (3/10/2025).

48. **Ερώτηση:** Υφίσταται λόγος αποκλεισμού από την Δράση, αν ένας φορέας έχει λάβει ενισχύσεις μέσω Γενικού Απαλλακτικού;

Απάντηση: Δεν τίθεται θέμα αποκλεισμού. Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) και όχι ο Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός. Σημειώνεται πως το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, πρέπει να μην υπερβαίνει το ποσό των €300.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του Κανονισμού.

49. **Ερώτηση:** Αναφορικά με τα δικαιολογητικά (01.08), τι πρέπει να προσκομιστεί σε περίπτωση που μέλος φορέα:
α) διατηρεί ατομική επιχείρηση στο εξωτερικό
β) συμμετέχει σε ΑΜΚΕ

γ) συμμετέχει σε σωματείο;

Απάντηση: Στην περίπτωση που μέλος του φορέα διατηρεί ατομική επιχείρηση στο εξωτερικό (α) θα πρέπει να προσκομιστούν στοιχεία της επιχείρησης με αναφορά στις δραστηριότητες της, ως προς τα δικαιολογητικά 01.08.

Για τις περιπτώσεις β και γ (αλλά και α), αυτές εμπίπτουν στην κατηγορία δικαιολογητικών 01.03 εφόσον προκύπτει σχέση συνδεσιμότητας σύμφωνα με το παράρτημα V (Ορισμός ΜΜΕ) της Πρόσκλησης.

50. **Ερώτηση:** Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αμοιβή φυσικού προσώπου που απασχολείται στο Δημόσιο (ή σε φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα) και παρέχει υπηρεσίες προς την κοινωνική επιχείρηση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ιδιωτικού έργου ;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα και συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 6.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ της Πρόσκλησης, οι ωφελούμενοι θα πρέπει να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη πλήρη ή μερική απασχόληση (μισθωτή εργασία).

Συνεπώς δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση η αμοιβή προσώπου που απασχολείται με καθεστώς σύμβασης ιδιωτικού έργου με αμοιβή.

51. **Ερώτηση:** Αναφορικά με τους «αρχηγούς μονογονεϊκών οικογενειών» που αναφέρεται στην πρόσκληση, να διευκρινιστεί αν η ιδιότητα της μονογονεϊκής οικογένειας ισχύει στην περίπτωση που το τέκνο είναι ενήλικο και φοιτητής/φοιτήτρια, ή αν το κριτήριο αφορά αποκλειστικά ανήλικα τέκνα.

Απάντηση: Σύμφωνα με την παρ. 6 στο άρθρο 29 του νόμου 3838/2010 ορίζεται:

i. Γονέας μονογονεϊκής οικογένειας νοείται ο γονέας εκείνος ο οποίος, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πρόσληψης, ασκεί εν τοις πράγμασι και κατ' αποκλειστικότητα ή μετά από σχετική ανάθεση τη γονική μέριμνα ενός ή περισσότερων ανήλικων τέκνων. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από τον γονέα και μετά την ενηλικίωση των τέκνων και μέχρι τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας τους.

ii. Τέκνα μονογονεϊκής οικογένειας είναι εκείνα τα οποία μέχρι την ενηλικίωσή τους είχαν τον ένα μόνο γονέα τους. Στην περίπτωση αυτή υπάγονται και τα τέκνα τα οποία στερήθηκαν και τους δύο γονείς πριν την ενηλικίωσή τους. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από το τέκνο μέχρι και τη συμπλήρωση του 30ού έτους της ηλικίας του.

52. **Ερώτηση:** Φορέας με έδρα την Αθήνα, υλοποιεί προγράμματα και εκτός Αττικής. Το φυσικό αντικείμενο (αντικείμενο της επένδυσης) θα πρέπει να υλοποιηθεί αποκλειστικά στην Περιφέρεια Αττικής, π.χ μπορούν να γίνουν τεχνικές μελέτες από άτομο που εργάζεται στην Αττική για κάποια περιοχή εκτός αυτής;

Απάντηση: Σύμφωνα με την πρόσκληση πρέπει απαραίτητα ο ωφελούμενος να απασχολείται στον τόπο υλοποίησης εντός της Περιφέρειας Αττικής, όπως πιστοποιείται από το ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, ανεξάρτητα από το που διατίθενται τα παραγόμενα προϊόντα/ υπηρεσίες.

53. **Ερώτηση:** Εφόσον δεν είναι εφικτή η έκδοση Βεβαίωσης Οργάνου Διοίκησης και Βεβαίωση Σύνθεσης Μελών από το Μητρώο Κ.ΑΛ.Ο, με ημ/νία μεταγενέστερη της δημοσίευσης της Πρόσκλησης, θα γίνονται αποδεκτές τέτοιες βεβαιώσεις με προγενέστερη ημ/νίας;

Απάντηση: Το δικαιολογητικό Βεβαίωση Οργάνου Διοίκησης, θα γίνεται αποδεκτό με

προγενέστερη ημ/νία έκδοσης, εφόσον κατά την ημ/νία υποβολής της πρότασης βεβαιώνεται η ισχύς της θητείας του Προέδρου-Διαχειριστή-Νόμιμου Εκπρόσωπου.

Η Βεβαίωση Σύνθεσης Μελών με προγενέστερη ημ/νία (καθώς δεν προκύπτει πρόσφατη αλλαγή στη σύνθεση μελών) δεν είναι αποδεκτή και θα πρέπει απαραίτητως να υποβάλλεται το δικαιολογητικό Βιβλίο Μελών(με καταχωρημένη την ισχύουσα σύνθεση) όπως ορίζεται στο Παράρτημα 2: Δικαιολογητικά Υποβολής/ Ένταξης.

54. **Ερώτηση:** Σε περίπτωση επαγγελματικού χώρου που αποτελείται από δύο διακριτά καταστήματα, είναι δυνατή η υπεκμίσθωση του ενός καταστήματος από την επιχείρηση που το χρησιμοποιεί σήμερα ή απαιτείται η σύναψη μισθωτηρίου απευθείας με τον ιδιοκτήτη, προκειμένου ο χώρος να θεωρηθεί αυτόνομος και επιλέξιμος στο πλαίσιο του προγράμματος;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση δεν υφίσταται σχετικός περιορισμός. Συνεπώς κρίνεται επιλέξιμη εφόσον έχει υποβληθεί σχετική δήλωση μίσθωσης στην ΑΑΔΕ και αποτελεί αυτοτελή επαγγελματικό χώρο. Επίσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, ο τόπος υλοποίησης εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί σαφώς ότι πρόκειται για ανεξάρτητο επαγγελματικό χώρο (π.χ. από οικοδομική άδεια, κάτοψη/σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας ή όποιο άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο), δύναται να γίνει αποδεκτός για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, ακόμη και με μη αυτόνομη παροχή ρεύματος (ή άλλης παροχής κοινής ωφέλειας).

55. **Ερώτηση:** Είναι δυνατό να επιδοτηθεί μια (1) υφιστάμενη ή νέα θέση εργασίας (μερικής απασχόλησης) για χρονικό διάστημα 24 μηνών και μέγιστο ποσό επιδότησης €20.000;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, δεν προκύπτει σχετικός περιορισμός, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται ο όρος το μισθολογικό κόστος να έχει εξοφληθεί εντός της επιλέξιμης περιόδου.

